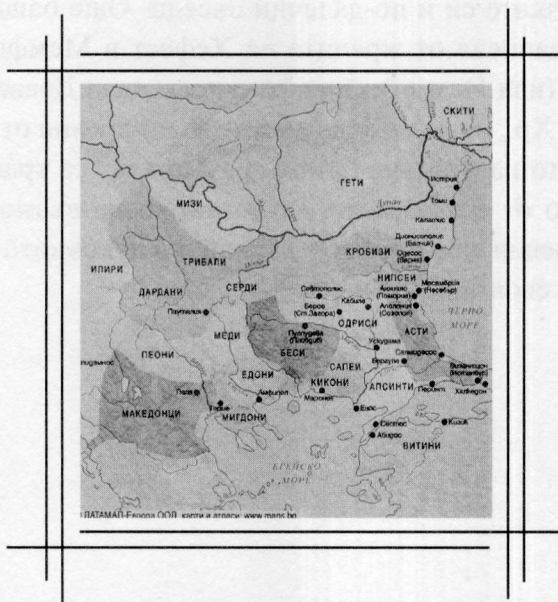

ОБЕЗСМЪРТЯВАЩИТЕ ЧАРОДЕЙЦИ

Първите разпознати племена в днешните български земи от началото на новокаменната епоха са прадедите на траките. Пространството, което владеели, е от Карпатите на север до днешна Средна Гърция и Пелопонес със северните острови в Егейско море на юг и от Черно море на изток до реките Морава и Вардар на запад. Древните гърци наричали предците ни „теласократи“ – морските господари на света, а морето между Босфора и Дарданелите се знаело като Тракийско, защото дотогава бригите, вече като фриги, са и в Мала Азия, където също създавали свои държавни образувания, та е било тяхно вътрешно.

*Условно разпределение на териториите, владени
от най-прочутите тракийски племена*

С народностното си име траките са прочути поне още до XIII в. пр. Хр. Седем столетия по-късно древногръцкият историк Херодот пише за тях, че са „най-многобройният народ след индусите“. Той отбелязва още, че ако ги управлявал един цар, са могли да завладеят света. Но се делели на много племена: гети, мизи, трибали, сигини, одриси, асти, уздикензи, обулензи, теризи, тилатеи, серди, великокойлалети, селети, нипсеи, тини, меланофаги, диобеси, сатри, фриги, малокойлалетимеди, витини, синти, кикони, тини, сапеи, корпили, бисалти, мигдони, едони, асти, долонки и т.н. Това не е впрочем просто териториално обособяване – всяко от тях е прочуто със специфични качества: гетите живеят общинарийно и са отдадени на проникновения от „вълчите“ си тайнства, трибалите са много по-войнствени, бесите са по орфически мистични, одрисите са подчертано по-артистични, мизите – по-дипломатични с чуждите... Така се ражда не само богатото културно наследство от невероятно разнообразните материални паметници, които са останали тук. От дълбока древност са предопределени удивителните особености в духовната култура на всеки регион, съхранена във фолклора, носиите и обредните календарни обичаи, свързани с незабравените и до днес изконни свещенослужебни практики.

Надгражното през хилядолетията

На стотици места из страната ни могат да се видят архитектурни творби още от зората на европейската цивилизация. Първите са вертикално изправени каменни стълбове в светилищата. По билата и високите каменисти върхове късове от скали са вертикално побити в окръжност (кромлехи) за древни астрономически обсерватории, които от стари времена ги наричали „преслапи“. Много посещаван е градежът край родопското село Долни Главанак на 60 км от Кърджали, в който скалните блокове са високи 1,50 – 1,80 м., пък кръгът, описан от тях, има вътрешен диаметър 10 – 12 м.